

Kůrovec si ochranu nezaslouží!

Aktivistům a jejich laickým podporovatelům opravdu nejde o ochranu přírody nebo o dodržování zákonů (vždyť je dennodenně porušují sami!), ale o pouhou sebestřednou exhibici. Když už máme demokracii, je nutné ač těžké prosazovat dobré zákony a pak je dodržovat nebo měnit. A určitě je lepší ač těžší kácet nemocné stromy a sázet nové, než hrát divadlo s řetězy a trubkami pro média a po nás potopa. Až ekologisté zničí Šumavu, určitě si najdou zase jinou mediálně zajímavou oběť...

Nikdo, kdo skutečně vidí následky vynucované ochrany kůrovce (podle pana Bursíka je mimochodem kůrovec stejné přírodní bohatství jako lvi v afrických národních parcích), by nemohl rezignovat na snahu o záchranu šumavských lesů. Nemocné stromy se vždy kácely i před stovkami let, kůra a větve ze stromů napadených kůrovcem se na Šumavě pálily, sázely se nové stromky.

Je zajímavé, že do prvních intervencí Hnutí Duha a podobných blokádistů byla Šumava docela zelená a kůrovec byl částečně pod kontrolou. Dnes je jasně vidět výsledky vynucené pasivity. Většina aktivistů argumentuje ochranou původních smrčín, ale na lokalitě Na Ztraceném se váže k uměle vysázeným smrkům hospodářského lesa. Další (včetně pana mluvčího blokády Vozníka) jsou přesvědčeni, že "původní" javory a buky samy vyrostou pod mrtvými smrky. A kupodivu všichni do

jednoho alibisticky říkají, že s Duhou nemají nic společného a jsou tam jen za sebe (včetně pana mluvčího blokády Vozníka). Kdo bude tedy odpovídat za následky, které svou blokádu způsobí???

Věřím spíše lidem a lesnickým odborníkům, kteří na Šumavě opravdu žijí a docela tvrdě pracují, aby měly lesy nějakou šanci. Když pan Bláha dostal do ruky dva stromky, aby je zasadil, co nejdříve se jich zbavil. Asi se lekl, že by se mohl nakazit pracovními návyky...

Setkání se zástupci blokády a slepá víra některých politiků, vědců i některých mých kamarádů v absurdní argumenty exhibujících aktivistů mě vyprovokovala k zamyšlení nad podstatou problému. Kvůli množství protinázorů, které můj selský rozum vyprodukoval, si je dovoluji seřadit abecedně:

Ačkoliv nejsem lesnický expert jako pan Vozník, ani veterinář jako pan Bláha, cca 28 let se zabývám praktickou ochranou životního prostředí a problematikou udržitelného rozvoje. Zhruba stejnou dobu pak trávím většinu volného času na Filipově Huti a jejím okolí, a proto vidím, jak šumavské lesy umírají z roku na rok a už také z týdne na týden.

Brouk, který za to může, se na hranice bezzásahových zón a výsledky pseudovědeckých debat neptá a ve startovacím množství kolem 150 000 z jednoho stromu může v pohodě zničit desítky dalších stromů (500 kůrovců na jeden strom stačí) a už si dokonce ani nevybírání stromy staré a oslabené.

Celá plocha Národního parku Šumava je přes 68 000 ha, cca 80 % z tohoto území tvoří lesy. Na území NP je také 22 obcí, kde žijí a pracují lidé. Jaký smysl má propagované ponechání této obrovské plochy na pospas kůrovcovému osudu a vybudování holin po jejím obvodu pro ochranu okolních hospodářských lesů? Jakých? V Bavorsku se nechaly přirozenému osudu stromy na ploše 3000 ha a kolem se vykácel 500 m široký pás. Nestačilo to, a kůrovec se bez problémů odstěhoval na Šumavu.

Děti a budoucí generace turistů budou prý mít díky blokadě a požadované pasivitě šanci vidět po 150 letech krásně obnovený původní les. Jenže před 150 a více lety byly na Šumavě lesy smíšené, které však podlely potřebám skláren a velká část smrkového porostu tedy opravdu původní není.

Ekosystém se skloňuje v každém ekologickém prohlášení, lidé však zjevně součástí ekosystému nejsou. Za absurdní považují představu, že v mrtvém lese se ekosystém zaraduje a obnoví Šumavu, která zde byla před tisíci lety. Jak mohou neexistující šišky na uschlých smrcích plodit nové semenáčky (natož javorů a buků), jak budou mrtvé lesy zadržovat vodu, kde budou hnízdit ptáci, kteří mají podle mluvčího blokady zajistit vznik nového smíšeného lesa?

Filipova Huť je na hlavní trase do míst současné těžby. Ptal jsem se aktivistů na důvody jejich náhlého zájmu o Šumavu. Občanská povinnost vystoupit proti porušování zákonů byla nejčastější frází, slyšel jsem také srovnání s listopadem 1989. Pokud však Ministerstvo životního prostředí, Česká inspekce životního prostředí a Správa národního parku těžbu odsouhlasili a soud zakázal blokadu, proč aktivisté zákony porušují? Je snad Hnutí Duha novým zákonodárcem? Já je nevolil.

Hnutí Duha se mediálně zviditelňuje – naposledy raději v Praze, protože dialogu s místními se pokud možno vyhýbá. Když však má nést odpovědnost za následky kůrovcové kalamity nebo za nezákonné vniknutí do prostoru těžby, rázem nemá žádný z aktivistů s Duhou nic společného (kromě organizačních porad a finančních úhrad), dokonce ani sám mluvčí blokady. Zatímco starostové šumavských obcí a ostatní, kteří se snaží proti kůrovci zasahovat, se za své názory, jména a výsledky práce nestydí, aktivisté alibisticky vystupují jménem vědecké obce a umělců z Prahy...

I když nejsem lesnický expert, poznám nesmysl, když aktivisté dokazují přirozenou obnovu lesa na semenáčcích pod mrtvými stromy. Tyto stromky začaly růst několik let před útokem kůrovce. A mrtvé stromy je dlouho chránit nebudou, spadnou během tří čtyř let. Další přirozenou obnovu dokladují na stromcích vysázených místními. Snad za to může jen neznalost...

Ještě absurdnější je, když místním lidem v typickém hospodářském lese (sázeném jejich předky a jimi samými) aktivisté vysvětlují, že chrání původní přirozené smrčiny.

Kalamita, kterou teď na Šumavě zažíváme, naproti tomu tisíciletý rozměr má. Stovky let se proti kůrovci aktivně zasahovalo a také proto mohl vzniknout Národní park Šumava. Ochrana přírody je hlavním úkolem Správy národního parku a proti šíření kůrovcové epidemie prostě zasahovat musí. Staleté zkušenosti a postupy přitom určitě mají minimálně stejnou váhu jako vědecké hypotézy, jejichž výsledek by bylo možné posoudit až za další stovky let. Kdyby lesy zachvátil oheň, taky by se muselo hasit, kácet a musely by se kopat rýhy, aby požár nezničil celý park. Protestovala by Duha, vědecká obec a herci i v takovém případě? Kůrovec se šíří podobně jako požár. Je zajímavé, že ještě před rokem se kácelo desetkrát více, ale to Duze nevadilo, na politizaci asi nebyla vhodná doba.

Léto je v plném proudu a aktivisté si vychutnávají adrenalinové prázdniny. Bude je Šumava zajímat stejně na podzim, v zimě, na jaře, v dalších letech? Když prosadí bezzásahovost a šumavský les umře, ponесou nějaké následky? Nebo se aspoň omluví stejně jako za některé další zcestné teorie? Lesu a místním obcím by to už ale život nevrátilo...

Místní obyvatelé jsou součástí národního parku, z velké části v lese pracují, jsou závislí na cestovním ruchu (tedy na tom, že Šumava zůstane zelená), mají generace zkušeností a jsou připraveni pro svůj

region hodně udělat. Když byl pan Bláha požádán, aby zasadil aspoň dva stromky, rychle se jich zbavil. Kdyby byl chlap a myslel to s přírodou vážně, měl tu motyku a rýč do ruky vzít. Duha mluví o aroganci moci, ale zkušenosti místních obyvatel a lesníků poslouchat, natož respektovat, nechce.

Názory je potřeba obhájit nebo uznat názor oponenta, proto je nutný otevřený dialog a ne jednostranný a demagogický monolog. Ačkoliv si nedělám iluze o ekonomických zájmech (možná na obou stranách sporu), argumenty o developerech ve vztahu ke kácení na lokalitě Na Ztraceném může použít jen ten, kdo na tom místě nikdy nebyl, nebo kdo úmyslně lže.

Objektivně se prý chtěl na základě osobní návštěvy rozhodnout pan Sobotka. Ale den před návštěvou Šumavy kácení předem odsoudil a chtěl se nechat doprovázet jen zástupcem Hnutí Duha. Stejně jako zástupkyně Českého helsinského výboru Anna Šabatová.

Proti iniciativě Hnutí Duha se postavilo všech 22 obcí v NP Šumava a většina místních obyvatel a stálých návštěvníků. Pan Bláha však považuje občanský protest proti jinému občanskému protestu za hodně bizarní. Copak není možné, že se Hnutí Duha a pan Bláha mylí?

Rozhodnutí s sebou musí nést také odpovědnost. Všechny zainteresované úřady a instituce – MŽP, ČIŽP, Správa NP Šumava, Soud v Klatovech, Policie ČR tuto odpovědnost nesou. Komu jsou odpovědní aktivisté? Půjdou aspoň někdy sázet nové stromky nebo odklízet polomy? Nebo i to je proti přirozenému vývoji?

Smysl a odpovědnost Národního parku Šumava určitě není v tom, aby v něm příroda v zájmu vědeckých experimentů či politických bodů umřela, ale aby přežila.

Technicky se Správa NP Šumava snaží nacházet co nejlepší (byť ne nejekonomičtější) alternativy - loupání stromů nastojato, ruční těžba, apod. Díky aktivistům bude možná muset nastoupit těžká technika a v té horší variantě se včasný zásah nestihne a na konto blokády bude možné připsat další tisíce kůrovcem zasažených stromů – v zásahových i bezzásahových zónách. To bude považováno za vítězství blokády?

Udržitelný rozvoj je z principu závislý na rovnováze ekonomického, sociálního a environmentálního pilíře. Kdo a komu by ukazoval vylidněný národní park bez stromů a bez života?

Vědecká část Rady NP Šumava dostala od pana ředitele NP za úkol předkládat společná doporučení se zástupci obcí. Nechuť hledat konsensus byla zjevně důvodem, proč často citovaní vědci Radu opustili. Je bohužel i příčinou pokračující nekomunikace těchto vědců s místními lidmi. Bez lidí je ale rozvoj neudržitelný. Názory jiných vědců jsou pak aktivisty a médií záměrně potlačovány. Proč asi?

Životní prostředí je odborný termín odvozený od slova život. Člověk je také součástí přírody.

Mgr. Daniel Svoboda

U Milosrdných 14, Praha 1

Filipova Huť 3E, pošta Kašperské Hory